

Nr 10.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 27 september 1914.
» » » i andra kammaren den 27 september 1914.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtanden nr 9, 18, 24,
25 och 28 samt memorial nr 20.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får riksdagen anföra följande:

1:o) Riksdagen vill till en början erinra därom, att av förra riksdagen under innevarande år till nedannämnda ändamål beviljats följande anslag:

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.) 1

	Ordinarie anslag. Kronor.	Extra anslag. Kronor.
A. Civila pensionsväsendet.		
Pensionering av civila tjänst innehavare, <i>förslagsanslag</i>	1,550,000: —	—
Handelsflottans pensionsanstalt:		
Förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		31,000: —
Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt		31,000: —
Folkskollärares pensionering:		
Till beredande av understöd åt vissa äldre behövande, med låg pension avgångna folkskollärare och folkskollärarinnor		36,637: —
Till extra pensionsavgifter till folkskolläraernas pensionsinrättning, <i>förslagsanslag</i>		104,000: —
Till utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, <i>förslagsanslag</i>		3,400: —
B. Militära pensionsväsendet.		
Arméns pensionskassa:		
Bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén m. m.	122,190: —	
Till förstärkande av det i 1914 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensioneringen av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén		738: —
Till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>		3,300,000: —
Till utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i>		22,000: —
Till tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare ...		1,661: —
Flottans pensionskassa:		
Ersättning för minskade inkomster:		
Bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	26,300: —	
Till förstärkande av det i 1914 års riksstat uppförda anslag för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond		200: —
Till tillfälliga understöd åt f. d. daglönare vid marinen, <i>förslagsanslag</i>		22,200: —

A. Det civila pensionsväsendet.

2:o) I punkten 1 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående omorganisation av folkskoleinspektionen, å extra stat för år 1915 beräkna ett belopp av 2,700 kronor till förstärkande av det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget å 73,725 kronor till bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 maj 1914 avlåten proposition, nr 145, framlagt förslag till omreglering av folkskoleinspektionen och därvid bland annat föreslagit riksdagen att anvisa under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 till förstärkande av det ordinarie anslaget: Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa, ett belopp av 2,700 kronor.

Enligt vad riksdagen i skrivelse nr 8, punkten 174:o) jämväl särskilt anmäler, har riksdagen anvisat under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 till förstärkande av det ordinarie anslaget: Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa ett belopp av 2,700 kronor.

3:o) I en till riksdagen den 29 sistlidna maj avlåten proposition, nr 136, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att stadgandet i § 3 punkt 3 i reglementet för lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa den 11 oktober 1878 icke må utgöra hinder för Per Svenssons änka *Anna Charlotta Svensson*, född *Bergstrand*, och hennes omyndiga barn att bekomma den pension, som eljest författningsenligt skulle hava tillkommit dem efter Svensson i hans egenskap av lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Göteborg, dock under villkor att vederbörlig pensionsavgift erlägges för år 1913.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och har förty medgivit, att stadgandet i § 3 punkt 3 i reglementet för lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa den 11 oktober 1878 icke må utgöra hinder för Per Svenssons änka *Anna Charlotta Svensson*, född *Bergstrand*, och hennes omyndiga barn att bekomma den pension, som eljest författningsenligt skulle hava tillkommit dem efter Svensson i hans egenskap av lärare i trädgårdsskötsel vid

folkskoleseminariet i Göteborg, dock under villkor att vederbörlig pensionsavgift erlägges för år 1913.

4:o) I en till riksdagen avlåten, den 29 maj 1914 dagtecknad proposition, nr 143, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att i nytt reglemente för dövstumläraernas pensionsanstalt, upptagande de föreskrifter, som genom särskilda nådiga kungörelser meddelats beträffande vissa pensionsanstaltens delägare, må införas bestämmelser av innehåll,

att, sedan rätt till delaktighet i pensionsanstalten erhållits för viss tjänst, delaktigheten för densamma icke må upphöra, så länge tjänsten äger bestånd;

att de lindringar i fråga om villkoren för pensions erhållande, som genom särskilda övergångsstadganden i §§ 8 och 9 av gällande reglemente för pensionsanstalten äro medgivna vissa i anstalten delaktiga lärare vid dövstumskolorna, skola beträffande lärargrupp, som senare upptagits i pensionsanstalten, äga motsvarande tillämpning sålunda, att de gälla de tjänstinnehavare, vilka före den tid, då pensionsanstalten börjat omfatta lärare av ifrågavarande grupp, voro anställda å tjänster, för vilka delaktighet vunnits i pensionsanstalten; samt

att som tjänstår för rätt till pension må, med de inskränkningar gällande föreskrifter innehålla, få räknas icke blott tjänstgöring vid läroanstalt av det slag, pensionssökande tillhör vid avgång från tjänsten, utan ock tjänstgöring vid annan läroanstalt å tjänst med delaktighet i pensionsanstalten.

Såsom i statsrådsprotokollet erinras, föreslog Eders Kungl. Maj:t i en till 1913 års riksdag avlåten proposition viss förbättring av dövstumläraernas pensioneringsvillkor och hemställde Eders Kungl. Maj:t tillika om riksdagens medgivande att i samband med utfärdande av nytt reglemente för dövstumläraernas pensionsanstalt få vidtagna erforderliga ändringar i avfattningen av de utav riksdagen år 1905 godkända grunderna för anstaltens inrättande m. m.

Då riksdagen ansåg, att härmed icke avsågs annat än förändringar av rent redaktionell natur, fann riksdagen sig böra lämna Eders Kungl. Maj:t ett dylikt medgivande.

Vid utarbetande inom ecklesiastikdepartementet av nytt reglemente för ifrågavarande anstalt har det emellertid visat sig, att ett genomförande av likformiga regler för samtliga pensionsanstaltens delägare icke på alla punkter varit möjligt blott genom rent redaktionella ändringar

av det hittillsvarande reglementets bestämmelser, utan påkallade jämväl en eller annan förändring av saklig innebörd.

Eders Kungl. Maj:t har därför, med bifogande av förslag till nytt reglemente för dövstumläraernas pensionsanstalt, hemställt om godkännande av vissa bestämmelser i förslaget.

Riksdagen, som vid granskning av ifrågavarande bestämmelser icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har bifallit förevarande proposition, nr 143.

5:o) I en till riksdagen avlåten, den 1 maj 1914 dagtecknad proposition, nr 68, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att besluta sådant tillägg till den av 1911 års riksdag fastställda avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att såsom pensionsunderlag för provinsialläkare skall gälla ett belopp av 3,500 kronor med förhöjning i förekommande fall av de i avlöningsstaten upptagna ålderstilläggen.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, fastställdes vid 1911 års riksdag ny avlöningsstat för provinsialläkarna, och ordnades i samband därmed pensionsförhållandena för dessa läkare, därvid likväl icke någon höjning vidtogs av den allt sedan år 1884 gällande pensionen, 4,000 kronor.

I anledning av framställning från svenska provinsialläkarföreningen har nu Eders Kungl. Maj:t föreslagit sådan förbättring av provinsialläkarnas pensionering, att pensionsunderlaget höjes med 500 kronor eller från 3,000 kronor till 3,500 kronor, med förhöjning efter intjänta ålderstillägg till 4,500 kronor.

Riksdagen har för sin del icke kunnat undgå att hysa någon tvekan om lämpligheten av att så snart efter det löne reglering genomförts för provinsialläkarna åtgärder vidtagas i syfte att förbättra dessa läkares pensionsförmåner. De skäl, som i statsrådsprotokollet anförts till stöd för förslaget, hava emellertid synts riksdagen vara av sådan art, att riksdagen för sin del ansett sig böra godkänna den nu ifrågasatta åtgärden, vilken torde få anses på ett tillfredsställande sätt ordna ifrågavarande befattningshavares pensionsförhållanden.

Återopande vad sålunda anförts får riksdagen meddela, att riksdagen beslutit sådant tillägg till den av 1911 års riksdag fastställda avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att såsom pensionsunderlag för provinsialläkare skall gälla ett belopp av 3,500 kronor med förhöjning i förekommande fall av de i avlöningsstaten upptagna ålderstilläggen.

B. **Det militära pensionsväsendet.**

6:o) I punkt 2 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlätas i ämnet, beräkna en ökning av det å ordinarie stat uppförda anslaget till förhöjning i gratialen åt avskedat manskap, nu 294,000 kronor, med 500,000 kronor till 794,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 12 juni innevarande år avlåten proposition, nr 188, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels medgiva:

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som är född tidigare än den 1 januari 1847, må utgå med 200 kronor;

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som under år 1914 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må utgå med 125 kronor;

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som under något av åren 1915—1918 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd enligt nämnda lag, må utgå med följande belopp:

till den, som år 1915 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 110 kronor,

» den, som år 1916 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 95 kronor,

» den, som år 1917 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 80 kronor,

» den, som år 1918 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 65 kronor,

dock att underhållstagare, som redan enligt gällande bestämmelser äger åtnjuta gratial till högre belopp än det, som enligt ovanstående skulle tillkomma honom, må äga tillgodonjuta det högre beloppet;

att korpraler och vice korpraler ävensom vaktmästare vid intendenturkåren fortfarande må åtnjuta de till dem enligt nu gällande bestämmelser efter erhållet avsked utgående tillägg till de för avskedade soldater bestämda gratialen från Vadstena krigsmanshuskassa;

att såsom begravningshjälp efter avliden underhållstagare må från Vadstena krigsmanshuskassa utgå ett belopp av 30 kronor;

dels besluta, att det under tionde huvudtiteln nu uppförda ordinarie

anslaget å 243,640 kronor »till Vadstena krigsmanshuskassa» må utgå ur samma huvudtitel och i stället därstädes uppföras två ordinarie anslag, det ena å 106,000 kronor, benämnt »till arméns pensionskassa, ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel» och det andra å 137,640 kronor under titel »till Vadstena krigsmanshuskassa»; dels ock öka det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln upptagna anslaget »till förhöjning i gratialen åt avskedat manskap»

nu	kronor 294,000: —
med	» 499,000: —
till	kronor 793,000: —

I sammanhang härmed har riksdagen till behandling förehåft en inom riksdagen väckt motion, däri motionärer hemställt,

att riksdagen ville besluta,

att nuvarande och blivande underhållstagare från Vadstena krigsmanshuskassa måtte komma i åtnjutande av ett förhöjt årligt underhållsbelopp

vid fyllda 50 år till 75 kronor och

» » 60 » » 100 » ;

att till underhållstagare, som den 1 januari 1914 uppnått 67 levnadsår, gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa måtte bestämmas till 200 kronor årligen;

att till underhållstagare, som drabbas av övergångsbestämmelserna i berörda lag, underhållet från Vadstena krigsmanshuskassa måtte bestämmas

för dem, som äro födda år 1847, till 125 kronor, och

» » » » » » 1848, » 110 » ;

att såsom begravningshjälp efter avliden underhållstagare måtte få utbetalas ett belopp av 30 kronor;

att till bestridande av kostnaderna för de ökade underhållen det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda årliga anslaget å 294,000 kronor under benämning »förhöjning i gratialen åt avskedat manskap» måtte höjas för år 1915 med antingen 676,000 kronor till 970,000 kronor, eller 500,000 kronor till 794,000 kronor;

att det under tionde huvudtiteln uppförda årliga anslaget av 243,640 kronor »till Vadstena krigsmanshuskassa» måtte uppdelas i tvenne anslag å sagda huvudtitel, ett å 106,000 kronor under titel »till arméns pensionskassa, ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel» och ett å 137,640 kronor under titel »till Vadstena krigsmanshuskassa»; samt

att nu gällande bestämmelser beträffande korprals- och vice korpralstilläggs utgående måtte bibehållas oförändrade.

Frågan om förbättrade underhåll och pensioner till arméns och flottans manskap var, såsom av statsrådsprotokollet framgår, senast år 1912 föremål för riksdagens behandling på grund av då inom riksdagen väckta motioner. Under erinran att år 1909 en förhöjning av ifrågavarande understöd vidtagits anförde 1912 års riksdag, att det syntes knappast kunna förnekas, att vad av motionärerna anförts till stöd för en ytterligare höjning av dessa pensioner vore värt beaktande. Men då, enligt vad innehållet i då föreliggande framställningar gäve vid handen, ganska olika meningar gjort sig gällande i fråga om lämpligaste sättet för en förbättrad pensionering av ifrågavarande manskap, syntes det icke vara tillrådligt att utan en föregående fullständig utredning i ämnet vidtaga en förhöjning, vars genomförande måste komma att för statsverket medföra betydande utgifter. Riksdagen hade därför, behjärtande de framställda önskemålen, funnit sig böra i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t begära utredning och förslag rörande höjning av de från Vadstena krigsmanshuskassa och flottans pensionskassa utgående underhåll och pensioner, därvid särskilt syntes böra tagas under övervägande, huruvida icke den förhöjning, som kunde anses böra komma i fråga, borde tilldelas vederbörande underhållstagare vid en något högre åldersgräns, än som gällde med avseende å det av 1909 års riksdag beslutade tillskott.

I anledning av denna riksdagens skrivelse uppdrogs åt särskilda sakkunniga att inom lant- och sjöförvarsdepartementen biträda med verkställande av utredning i förevarande ärende. De sakkunniga hava den 9 december 1913 avgivit betänkande beträffande avskedat manskap vid armén.

Sedan ytterligare utredning verkstälts, har Eders Kungl. Maj:t nu för riksdagen framlagt förslag i ämnet.

Såväl Eders Kungl. Maj:t som motionärerna hava vid bedömande av den föreliggande frågan om förbättring av gratialen från Vadstena krigsmanshuskassa ansett sig böra taga hänsyn till de fördelar, som genom lagen om allmän pensionsförsäkring beretts åldringar och invalid-der. Eders Kungl. Maj:ts och motionärernas förslag överensstäm- ma däri, att gratialister, vilka äro födda före år 1847 och på grund därav icke kunna komma i åtnjutande av folkpensioneringens fördelar, böra från och med år 1915 erhålla ett förhöjt gratial, vilket föreslås skola utgå med 200 kronor.

De båda förslagen skilja sig åter därutinnan, att motionärerna i

likhet med de sakkunniga ansett gratialen böra höjas vid fyllda 50 år till 75 kronor och vid 60 år till 100 kronor, under det att Eders Kungl. Maj:t utgått från att någon förhöjning av gratialen icke borde komma i fråga förr än vid 67 års ålder, då enligt lagen om allmän pensionsförsäkring en person i regeln beräknades vara i behov av understöd.

För de gratialister, vilka bliva fullt delaktiga av folkpensioneringens förmåner beträffande pensionstillägg eller understöd, föreslår Eders Kungl. Maj:t sålunda icke någon förhöjning i gratialen. Dessa gratialister skulle alltså förutom pensionstillägget av 150 kronor uppbära gratial av i regel 61 kronor eller tillhoppa minst 211 kronor.

Enligt motionärernas förslag däremot skulle motsvarande underhåll uppgå till 250 kronor, beroende därpå, att underhållstagarna vid 60 års ålder komme i åtnjutande av ett till 100 kronor förhöjt gratial.

Förutsättningen är i båda fallen den, att vederbörande underhållstagare icke på grund av innehavande gratial drabbas av de i pensionsförsäkringslagen föreskrivna avdrag å understöd eller pensionstillägg, och har förslag härom förelagts riksdagen, som, enligt vad riksdagens skrivelse nr 224 utvisar, godkänt detsamma.

Vad beträffar de gratialister, som enligt övergångsbestämmelserna i pensionsförsäkringslagen åren 1914—1918 bliva berättigade till avkortade pensionstillägg eller understöd, föreslår Eders Kungl. Maj:t sådana förhöjningar i gratialen, att desamma tillika med pensionstilläggen eller understöden komma att uppgå till ett sammanlagt belopp av 200 kronor. Motionärernas framställning avser enahanda förhöjning för den, som under åren 1914 och 1915 förvärvar rätt till pensionstillägg eller understöd, varemot för åren 1916—1918, då de avkortade understöden utgå med respektive 105, 120 och 135 kronor, särskilda övergångsbestämmelser icke bliva erforderliga, enär, vid bifall till motionen, sistnämnda årsklasser redan vid 60 års ålder bliva delaktiga av ett förhöjt gratial av 100 kronor.

Riksdagen anser för sin del goda skäl tala för att en förbättring av underhållen till arméns avskedade manskap kommer till stånd. Då riksdagen ansluter sig till den av 1912 års riksdag uttalade tanken, att en eventuell gratialförhöjning borde tilldelas vederbörande vid en något högre åldersgräns än den, som gäller med avseende å det år 1909 beslutade tillskottet eller 50 års ålder, har riksdagen icke ansett sig kunna medgiva att, på sätt motionärerna föreslagit, en förbättring av gratialen skulle inträda redan vid nämnda ålder. Å andra sidan har riksdagen icke ansett det vara billigt att, såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit,

undanskjuta tidpunkten för en förhöjning ända till uppnådda 67 år. Riksdagen har i detta avseende funnit sig böra gå en medelväg, i det riksdagen upptagit en del av motionärernas förslag, som avser att bereda gratialisterna ett till 100 kronor ökat underhåll vid fyllda 60 år.

Mot förslaget om en förhöjning av gratialen till 200 kronor för underhållstagare, vilka äro födda före den 1 januari 1847 och vilka alltså helt uteslutas från pensionsförsäkringslagens förmåner, har riksdagen icke haft något att erinra. Med avseende å de föreslagna övergångsbestämmelserna har riksdagen i syfte att minska vederbörande myndigheters arbete vid gratialbeloppens fastställande och för att icke någon försening av utbetalningarna må äga rum, anslutit sig till motionärernas hemställan beträffande åren 1914 och 1915. Förhöjningen skulle alltså inträda, så snart vederbörande fyllt 67 år, d. v. s. bestämmelserna skulle tillämpas på sådana gratialister, som äro födda respektive åren 1847 och 1848.

Beträffande härefter de gratialister, som under åren 1916—1918 förvärvat rätt till avkortat pensionstillägg eller understöd och enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle erhålla till respektive 95, 80 och 65 kronor förhöjda gratial, skulle dessa enligt riksdagens beslut redan vid 60 års ålder komma i åtnjutande av ett till 100 kronor förhöjt gratial och erfordras alltså i fråga om dem icke några särskilda övergångsbestämmelser.

Vad angår kostnaderna för de föreslagna förhöjningarna, skulle dessa bestridas i första rummet av Vadstena krigsmanshuskassas nuvarande inkomster, varå uppstår en årlig behållning av 514,000 kronor, och i övrigt genom konsumering av kassans kapital samt ett årligt fyllnadsanslag.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag har beräknats fyllnad av statsmedel, uppgående till sammanlagt 3,440,000 kronor, och skulle, enligt vad en i statsrådsprotokollet intagen tablå utvisar, härav ett belopp av 499,000 kronor erfordras i riksstaten för år 1915 såsom tillägg till där uppförda ordinarie anslag »till förhöjning i gratialen åt avskedat manskap».

Motionärerna hava framlagt alternativa förslag. Enligt alternativ 1 utgör den beräknade fyllnaden av statsmedel 6,461,000 kronor, varav för år 1915 skulle anvisas 676,000 kronor. Enligt alternativ 2 hava kostnaderna beräknats till 6,500,000 kronor, vilket belopp skulle utgå under loppet av 13 år med 500,000 kronor om året.

Vad slutligen angår de kostnader, som betingas av ett genomförande av riksdagens beslut, har riksdagen låtit genom byråchefen K. Dickman häröver verkställa alternativa beräkningar.

Alternativ 1 utvisar en totalkostnad av 5,825,000 kronor, och skulle härav i 1915 års riksstat upptagas ett belopp av 596,000 kronor.

Enligt alternativ 2 åter skulle den totala kostnaden utgöra 6,307,000 kronor, varav ett konstant årligt anslag å 354,000 kronor skulle utgå under 14 år eller till och med år 1928, varefter anslaget skulle årligen minskas, på sätt en vid denna skrivelse fogad tabell (bilaga A) närmare utvisar.

Ehuru det senare alternativet ställer sig ej oväsentligt dyrare än det förra, har riksdagen likväl, med hänsyn därtill att under nu rådande finansiella förhållanden budgeten icke må under de närmaste åren för hårt belastas, ansett kostnaderna böra utgå enligt alternativ 2.

Mot den kungl. propositionen, som i övriga delar upptagits av motionärerna, har riksdagen icke funnit något att erinra.

Åberopande av vad sålunda blivit anfört får riksdagen meddela, att riksdagen

dels medgivit,

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för nuvarande och blivande underhållstagare, vilka uppnått en ålder av 60 år, må utgå med 100 kronor;

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som är född tidigare än den 1 januari 1847, må utgå med 200 kronor;

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som är född 1847, må utgå med 125 kronor;

att gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa för underhållstagare, som är född 1848, må utgå med 110 kronor;

dock att underhållstagare, som redan enligt gällande bestämmelser äger åtnjuta gratial till högre belopp än det, som enligt ovanstående skulle tillkomma honom, må äga tillgodonjuta det högre beloppet;

att korpraler och vice korpraler ävensom vaktmästare vid intendenturkåren fortfarande må åtnjuta de till dem enligt nu gällande bestämmelser efter erhållet avsked utgående tillägg till de för avskedade soldater bestämda gratialen från Vadstena krigsmanshuskassa;

att såsom begravningshjälp efter avliden underhållstagare må från Vadstena krigsmanshuskassa utgå ett bolopp av 30 kronor;

dels beslutit, att det under tionde huvudtiteln nu uppförda ordinarie anslaget å 243,640 kronor »till Vadstena krigsmanshuskassa» må utgå ur samma huvudtitel och i stället därstädes uppföras två ordinarie anslag, det ena å 106,000 kronor, benämnt »till arméns pensionskassa, ersättning för inkomster från Vadstena krigsmanshuskassas äldre medel» och det andra å 137,640 kronor under titel »till Vadstena krigsmanshuskassa»;

dels ock ökat det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln upptagna anslaget »till förhöjning i gratialen åt avskedat manskap»

nu	kronor 294,000: —
med	» 354,000: —
till	kronor 648,000: —

7:o) I punkt 3 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition angående eviljande av anslag för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna Eders Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, i tde ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, beräkna en minskning med 16,700 kronor och sålunda beräkna anslaget till 253,300 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 20 juni innevarande år avlåten proposition, nr 229, föreslagit riksdagen att, under förutsättning av bifall till vad i nådig proposition den 20 juni 1914 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. föreslagits i fråga om upptagande under berörda anslag av kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal, minska det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, med 16,700 kronor och sålunda upptaga sistnämnda anslag i riksstaten från och med år 1915 med belopp av 253,300 kronor.

Såsom av det i ämnet åberopade statsrådsprotokollet framgår, har Eders Kungl. Maj:t i särskild proposition nr 228 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. hemställt, bland annat, att kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal måtte upptagas under sistnämnda anslag. Denna Eders Kungl. Maj:ts framställning har, enligt vad som framgår av riksdagens skrivelse nr 5 B, punkten 3:o), bifallits av riksdagen.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts nu förevarande framställning, har i anledning av förut fattat beslut att under anslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. upptaga kostnaderna för pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal minskat det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar, nu 270,000 kronor, med 16,700 kronor och sålunda

upptagit sistnämnda anslag i riksstaten från och med år 1915 med belopp av 253,300 kronor.

8:o) I punkt 4 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att dels i avvaktan på den proposition angående förbättring av pensioner åt avskedad manskap från marinen, Eders Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, i det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap, nu 189,600 kronor, beräkna en förhöjning av 111,000 kronor och dels, i avvaktan på den proposition angående beviljande av anslag för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna, Eders Kungl. Maj:t kunde komma att till riksdagen avlåta, uti ifrågavarande anslag beräkna en minskning med 46,900 kronor, samt således tillsvidare beräkna detta anslag i dess helhet till 253,700 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 20 sistlidna juni avlåten proposition nr 240, föreslagit riksdagen

dels medgiva,

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som är född tidigare än den 1 januari 1847, må utgå med 200 kronor;

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som under år 1914 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må utgå med 125 kronor;

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som under något av åren 1915—1918 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd enligt nämnda lag, må utgå med följande belopp:

till den, som år 1915 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 110 kronor,

» den, som år 1916 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 95 kronor,

» den, som år 1917 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 80 kronor,

» den, som år 1918 förvärvat rätt till pensionstillägg eller understöd, med 65 kronor,

dock att pensionstagare, som redan enligt gällande bestämmelser äger åtnjuta pension till högre belopp än det, som enligt ovanstående skulle tillkomma honom, må äga tillgodonjuta det högre beloppet; samt

att såsom begravningshjälp efter avliden pensionerad båtsman eller marinsoldat må genom flottans pensionskassa utbetalas ett belopp av 30 kronor;

dels ock, vid bifall till förestående förslag, öka det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med 102,300 kronor och, under förutsättning av bifall till vad i nådig proposition den 20 juni 1914 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. föreslagits i fråga om upptagande under sistnämnda anslag av kostnaderna för pensionering av lotsverkets personal, minska anslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med 46,900 kronor samt sålunda i riksstaten för år 1915 uppföra samma anslag, nu 189,600 kronor, med ett belopp av 245,000 kronor under ändrad benämning: Till pensionering av flottans gemenskap, förslagsanslag.

I sammanhang härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, i vilken motionärer hemställt,

att riksdagen ville besluta, att nu och framgent före 55 års ålder pensionsberättigade båtsmän och marinsoldater måtte komma i åtnjutande av ett förhöjt årligt pensionsbelopp vid fyllda 50 år av 75 kronor;

att nuvarande och blivande pensionstagare av båtsmän och marinsoldater måtte komma i åtnjutande av förhöjning i sina pensionsbelopp vid fyllda 55 år till 75 kronor;

» » 60 » » 100 » ;

att genom flottans pensionskassa utgående pension till avskedad båtsman eller marinsoldat, som den 1 januari 1914 uppnått 67 levnadsår, bestämmes till 200 kronor årligen;

att för sådana pensionsberättigade båtsmän och marinsoldater, som drabbas av övergångsbestämmelserna i lag om allmän pensionsförsäkring, pensionen genom flottans pensionskassa bestämmes

för dem, som äro födda år 1847, till 125 kronor och

» » » » » 1848 » 110 »

att såsom begravningshjälp efter avliden båtsman eller marinsoldat utbetalas ett belopp av 30 kronor; samt

att till bestridande av kostnaderna för de ökade pensionerna det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget »till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap» höjes för år 1915 med 111,000 kronor, eller från 189,600 kronor till 300,600 kronor.

Enligt vad som framgår av punkten 6:o här ovan har riksdagen beslutit förhöjning i gratialen åt avskedad manskap vid armén. Då riksdagen ansett en pensionsförbättring för avskedade båtsmän och marin-

soldater böra regleras i huvudsakligen enahanda ordning som för arméns avskedade manskap, har riksdagen, under hänvisning till vad riksdagen under nämnda punkt anfört, beslutit, att där angivna grunder för förhöjning i gratialen åt avskedad manskap vid armén skola i tillämpliga delar gälla även för avskedade båtsmän och marinsoldater.

Riksdagen har alltså beslutit sådan avvikelse från Eders Kungl. Maj:ts och motionärernas här ovan omförmälda förslag, att pensionen från flottans pensionskassa skall för avskedad båtsman eller marinsoldat, vilken uppnått 60 års ålder, utgå med ett till 100 kronor förhöjt belopp.

Vad angår båtsmän eller marinsoldater, vilka enligt pensionsförsäkringslagens övergångsbestämmelser erhålla avkortade pensionstillägg eller understöd, har riksdagen beslutit en förhöjd pension, att utgå till den, som är född år 1847, med 125 kronor och till den, som är född år 1848, med 110 kronor. Dessa komma då att erhålla ett underhåll, som tillsammans med pensionstillägget uppgår till 200 kronor. I fråga om övergångsåren 1916—1918, då avkortade pensionstillägg eller understöd utgå med resp. 105, 120 och 135 kronor, erfordras icke några särskilda bestämmelser, enär vederbörande pensionärer enligt riksdagens beslut redan vid 60 års ålder skulle komma i åtnjutande av förhöjd pension till belopp av 100 kronor.

Vad beträffar båtsmän eller marinsoldater, vilka bliva fullt delaktiga av pensionsförsäkringslagens fördelar och sålunda erhålla oavkortat pensionstillägg eller understöd å 150 kronor, skulle dessa efter uppnådda 60 år bekomma underhåll till sådant belopp, att detsamma jämte pensionstillägget uppgår till 250 kronor.

Mot övriga med varandra överensstämmande delar av förslagen har riksdagen icke haft något att erinra.

Vidkommande härefter kostnaderna för de föreslagna förhöjningarna har Eders Kungl. Maj:t beräknat pensionsutbetalningarna för år 1915 till 176,900 kronor, därför erfordrades en ökning i det på ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med 102,300 kronor.

Motionärerna hava beräknat pensionsutbetalningarna för samma år till 185,600 kronor och den behöfliga anslagsökningen till 111,000 kronor.

Vid genomförande av riksdagens beslut skulle enligt av byråchefen K. Dickman verkställda beräkningar pensionsutbetalningarna det första året uppgå till ett belopp omkring 2,400 kronor mindre än enligt motionärernas förslag. De följande åren bleve avvikelserna än mindre. Ökningen i anslaget skulle sålunda för år 1915 kunna begränsas till 108,600 kronor.

Eders Kungl. Maj:t har vidare i anslutning till därom i punkt 4 under tionde huvudtiteln gjord framställning, i särskild proposition nr 228 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. hemställt bland annat, att kostnaderna för pensionering av lotsverkets personal måtte upptagas under sistnämnda anslag. Denna Eders Kungl. Maj:ts framställning har, enligt vad som framgår av riksdagens skrivelse nr 5 B, punkten 3:o), bifallits av riksdagen. I följd härav skulle anslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap minskas med 46,900 kronor.

Sistnämnda anslag skulle alltså dels höjas med 108,600 kronor och dels minskas med 46,900 kronor samt sålunda i riksstaten för år 1915 uppföras med ett belopp av 251,300 kronor under ändrad benämning: Till pensionering av flottans gemenskap, förslagsanslag.

Åberopande av vad sålunda blivit anfört får riksdagen meddela, att riksdagen

dels medgivit,

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, vilken uppnått en ålder av 60 år, må utgå med 100 kronor;

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som är född tidigare än den 1 januari 1847, må utgå med 200 kronor;

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som är född 1847, må utgå med 125 kronor;

att pensionen från flottans pensionskassa för avskedad båtsman eller marinsoldat, som är född 1848, må utgå med 110 kronor;

dock att pensionstagare, som redan enligt gällande bestämmelser äger åtnjuta pension till högre belopp än det, som enligt ovanstående skulle tillkomma honom, må äga tillgodonjuta det högre beloppet; samt

att såsom begravningshjälp efter avliden pensionerad båtsman eller marinsoldat må genom flottans pensionskassa utbetalas ett belopp av 30 kronor;

dels ock ökat det å ordinarie stat under tionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med 108,600 kronor och i anledning av riksdagens beslut att under anslaget till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m. upptaga kostnaderna för pensionering av lotsverkets personal, minskat anslaget till pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap med 46,900 kronor samt sålunda i riksstaten för år 1915 uppfört samma anslag, nu 189,600 kronor, med ett belopp av 251,300 kronor under

ändrad benämning: Till pensionering av flottans gemenskap, förslagsanslag.

9:o) I punkt 5 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Östergötlands kompani nr 163 *Adolf Werner Löfgren* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år, från tjugu års ålder räknat.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, har medgivit, att förre båtsmannen vid Östergötlands kompani nr 163 *Adolf Werner Löfgren* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år, från tjugu års ålder räknat.

10:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte tillerkänna f. d. båtsmannen *Johan Peter Pettersson Vaksam* i Långlöt nr 2, Kalmar län, en årlig pension av 300 kronor att från och med år 1914 utgå under hans återstående livstid».

Enligt vad av handlingarna i ärendet framgår, uppfyller *Vaksam* icke de för erhållande av pension föreskrivna villkor. Att under sådana förhållanden åt *Vaksam* beviljas en pension å 300 kronor, varigenom han skulle erhålla avsevärt högre pension än sådana båtsmän, vilka uppfylla villkoren för pensions erhållande, anser sig riksdagen icke kunna medgiva. Då emellertid hans tjänstetid endast obetydligt understiger den fastställda tiden av 20 år, har riksdagen, med hänsyn till de ömmande omständigheter, som i detta fall föreligga, ansett sig böra medgiva, att *Vaksam* må erhålla pension, såsom hade han tjänat i tjugu år, från tjugu års ålder räknat.

Riksdagen har alltså medgivit, att förre båtsmannen *Johan Peter Pettersson Vaksam* i Långlöt nr 2 i Kalmar län må tilldelas pension, såsom hade han tjänat i tjugu år, från tjugu års ålder räknat.

C. Allmänna indragningsstaten.

11:o) I punkt 6 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kavassen *Alis* änka *Zanfira* må från och med år 1914, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 400 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har riksdagen medgivit, att kavassen *Alis* änka *Zanfira* må från och med år 1914, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver, å

allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av fyrahundra kronor.

12:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att f. d. soldaten *S. P. Holm* å Guddarp i Berga socken av Kronobergs län måtte från och med innevarande år å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid bekomma en årlig pension till så stort belopp, att detsamma jämte Holm tillkommande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 200 kronor».

Av utredningen i ämnet framgår, att Holm i tjänsten ådragit sig ifrågakvarande sjukdom (blodåderbräck å båda benen). Vid sådant förhållande och då han synes befinna sig i mycket små ekonomiska omständigheter, har riksdagen för sin del ansett sig böra bifalla motionen.

Riksdagen har medgivit, att f. soldaten *Sven Peter Karlsson Holm* å Guddarp i Berga socken av Kronobergs län må från och med innevarande år under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte Holm tillkommande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till tvåhundra kronor.

13:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen medgiver att till förre handlanden *Nils Johan Silfver* i Ljusdals socken må från och med innevarande år under hans återstående livstid utgå en årlig pension till så stort belopp, att detsamma jämte Silfver tillkommande livränta från bevaringsmanskaps invalid- och pensionsfond uppgår till 325 kronor.»

Av handlingarna i ärendet framgår, att Silfver under fullgörande av sin värnpliktstjänstgöring ådragit sig allvarsam skada. Då enligt den förebragta utredningen Silfver synes befinna sig i mycket små ekonomiska omständigheter och då han har förutom hustru sju minderåriga barn att försörja, anser riksdagen sådana ömmande omständigheter föreligga, att Silfver, utöver vad han redan nu uppbär, av staten bör tillerkännas ett årligt understöd; och har riksdagen i sådant avseende funnit sig böra godkänna det belopp motionärerna föreslagit. Understödet har anvisats att utgå å allmänna indragningsstaten från och med nästkommande års början.

Riksdagen har alltså medgivit, att förre handlanden *Nils Johan Silfver* i Ljusdals socken må från och med år 1915 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd till så stort belopp, att detsamma jämte Silfver tillkommande livränta från

beväringssmannskapets invalid- och pensionsfond uppgår till trehundra-tjugufem kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen den 29 maj 1914 avlåten proposition, nr 108, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att handräckningskarlen vid Bohusläns regemente *Edvard Olsson* må från och med innevarande år under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd av 300 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen medgivit, att handräckningskarlen vid Bohusläns regemente *Edvard Olsson* må från och med innevarande år under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd av trehundra kronor.

15:o) I en till riksdagen den 29 maj innevarande år avlåten proposition, nr 106, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att tygarbetaren *Axel Emil Öberg* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av 300 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid tygstationen å Karlsborg.

Riksdagen har medgivit, att tygarbetaren *Axel Emil Öberg* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av trehundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigas från sin anställning vid tygstationen å Karlsborg.

16:o) I en till riksdagen den 29 maj 1914 avlåten proposition, nr 105, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad *Karl August Helge* må erhålla en årlig pension av 300 kronor å allmänna indragningsstaten, att från och med månaden näst efter den, då han upphör att vara anställd vid kronans arbeten, dock tidigast från och med den 1 januari 1915, utgå under hans återstående livstid.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen medgivit, att arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad *Karl August Helge* må erhålla en årlig pension av trehundra kronor å all-

männa indragningsstaten, att från och med månaden näst efter den, då han upphör att vara anställd vid kronans arbeten, dock tidigast från och med den 1 januari 1915, utgå under hans återstående livstid.

17:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte till förre murerarbetaren *Per Gustaf Persson* bevilja en årlig pension å 200 kronor att utgå från och med innevarande år».

Med hänsyn till vad arméförvaltningens fortifikations- och civila departement i ett i ärendet avgivet yttrande anført, har riksdagen ur principiell synpunkt ansett det möta betänkligheter att bevilja en statspension åt Persson. Riksdagen har emellertid funnit starka billighets-skäl tala för att Persson, vilken uppnått en ålder av nära 77 år, för sin återstående livstid av staten beredes något understöd; och har riksdagen i sådant avseende icke haft något att erinra mot det av motionären föreslagna beloppet, 200 kronor. Ifrågavarande understöd torde böra utgå från och med den 1 januari 1915 och anvisas å allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså i anledning av förevarande motion medgivit, att förre murerarbetaren *Per Gustaf Persson* i Borås må från och med år 1915 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av tvåhundra kronor.

18:o) I en till riksdagen den 29 maj 1914 avlåten proposition, nr 107, har Eders Kungl. Maj:t, under återropande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärens ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att smeden vid ammunitionsfabriken å Karlsborg *Emanuel Svensson* och arbeterskan därstädes *Margareta Andersdotter Hagström* må å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension av 500 kronor för Svensson och 300 kronor för *Margareta Hagström*, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han eller hon varder entledigad från sin anställning vid ammunitionsfabriken.

Då riksdagen icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har riksdagen medgivit, att smeden vid ammunitionsfabriken å Karlsborg *Emanuel Svensson* och arbeterskan därstädes *Margareta Andersdotter Hagström* må å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension av femhundra kronor för Svensson och trehundra kronor för *Margareta Hagström*, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han eller hon varder entledigad från sin anställning vid ammunitionsfabriken.

19:o) I punkt 7 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre underofficerskorpralen vid 2:a eldarkompaniet nr 129 *Karl Otto Grönberg* må, utöver honom från flottans pensionskassa tillkommande pension å 360 kronor, från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av 90 kronor att utgå från och med år 1914.

Riksdagen har icke funnit annat att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag än att, då Grönberg redan uppbär pension från flottans pensionskassa med 360 kronor, understödet från allmänna indragningsstaten synes böra fastställas till sådant belopp, att detsamma jämte nyssnämnda pension uppgår till 450 kronor.

Riksdagen har alltså medgivit, att förre underofficerskorpralen vid 2:a eldarkompaniet nr 129 *Karl Otto Grönberg* må från och med år 1914 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd till så stort belopp, att detsamma jämte honom tillkommande pension från flottans pensionskassa uppgår till fyrahundra femtio kronor.

20:o) I punkt 8 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att musikläraren vid sjömans- och skeppsgossekårerna vid flottans station i Karlskrona, musikdirektören *Frans Ferdinand Heimdahl*, må från och med månaden näst efter den, varunder avsked från musiklärarbefattningen varder honom beviljat, under sin återstående livstid, utöver honom från arméns pensionskassa tillkommande pension, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 1,340 kronor.

Med bifall till ifrågavarande framställning har riksdagen medgivit, att musikläraren vid sjömans- och skeppsgossekårerna vid flottans station i Karlskrona, musikdirektören *Frans Ferdinand Heimdahl*, må från och med månaden näst efter den, varunder avsked från musiklärarbefattningen varder honom beviljat, under sin återstående livstid, utöver honom från arméns pensionskassa tillkommande pension, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av ettusentrehundra fyrtio kronor.

21:o) I en inom riksdagen väckt motion har föreslagits, »att riksdagen måtte bevilja avlidne f. d. korpralen *Karl Nyström Smälännings* efterlämnade änka *Erika Gustava Andersdotter* en årlig pension av 250 kronor, att utgå under hennes livstid från och med maj månad detta år».

Såsom i motionen omförmäles, beviljade 1912 års riksdag, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning, förre båtsmanskorpralen *Karl*

Nyström Smälänning pension till belopp av 450 kronor, att från och med år 1912 utgå från allmänna indragningsstaten. Då Smälänning numera avlidit och hans änka, enligt vad utredningen giver vid handen, befinner sig i synnerligen små omständigheter, anser riksdagen det vara billigt, att hon från statens sida erhåller något understöd för sin återstående livstid; och har riksdagen för sin del icke något att erinra mot det i motionen föreslagna beloppet, 250 kronor, liksom icke heller däremot att pensionen må utgå från och med maj månad innevarande år.

Riksdagen har alltså medgivit, att f. korpralen Karl Nyström Smälännings änka Erika Gustava Andersdotter må från och med maj 1914 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av tvåhundrafemtio kronor.

22:o) I punkt 9 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skrivbiträdet *Hilma Julia Augusta Åkersten* må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrivbiträde i civildepartementet kan komma att upphöra, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 1,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, har medgivit, att skrivbiträdet *Hilma Julia Augusta Åkersten* må från och med månaden näst efter den, då hennes anställning såsom skrivbiträde i civildepartementet kan komma att upphöra, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av ettusen kronor.

23:o) I punkt 10 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kronofogde, häradsskrivare eller länsman, som enligt nu gällande bestämmelser är eller under år 1915 bliver pensionsberättigad, må under villkor, att han under loppet av nämnda år ingiver ansökan om avsked, äga åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande den lön jämte ålderstillägg, han vid avgången från tjänsten uppbär å såväl ordinarie som extra stat.

Enligt vad av åberopade statsrådsprotokollet inhämtas, har Eders Kungl. Maj:t, enär förslag om fögderiförvaltningens omorganisation icke ansetts böra föreläggas innevarande riksdag, hemställt, att tillfällig löneförbättring måtte beredas kronofogdar, häradsskrivare och länsmän jämväl under år 1915 efter samma grunder som under de senaste åren.

Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att länsmännen skulle såsom förhöjning i den tillfälliga löneförbättringen tillerkännas ett ålders-

tillägg om 300 kronor att under vissa villkor och bestämmelser åtnjutas efter 5 års tjänst.

Enligt vad som framgår av riksdagens skrivelse nr 6, punkten 2:o), har Eders Kungl. Maj:ts berörda framställning bifallits av riksdagen, utom vad angår det föreslagna ålderstillägget åt länsmännen.

Nedanstående ur statsrådsprotokollet hämtade sifferuppställning visar, huru den egentliga slutlönen för ifrågavarande befattningshavare, inklusive ålderstillägg, framträder enligt nu gällande stat och i de under de senare åren framkomna förslag.

	Enligt nu gällande avlöningsstat.	Enligt nädiga propositionerna 1908 och 1909.	Enligt fögderiförvaltningskommitténs förslag 1912.	Enligt de sakkunnigas av år 1912 förslag.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
För kronofogdar	3,500	4,200	4,500	—
> häradsskrivare	2,500	3,200	3,400	3,600
> länsmän	1,200	2,100	2,100	2,200

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär en pensionsförhöjning för kronofogdar och häradsskrivare med 200 kronor, eller till respektive 3,700 kronor och 2,700 kronor, samt för länsmän med 900 kronor, eller till 2,100 kronor.

Då emellertid, på sätt omförmäls, Eders Kungl. Maj:ts förslag om ett extra ålderstillägg å 300 kronor åt länsmännen av riksdagen avslagits, blir den föreslagna pensionsförhöjningen för dessa befattningshavare begränsad till 600 kronor, varvid pensionen alltså skulle komma att uppgå till 1,800 kronor.

Redan år 1908 framlade Eders Kungl. Maj:t proposition angående omorganisation av fögderiförvaltningen och i samband därmed förslag till lönerreglering för fögderitjänstemännen. Den föreslagna omorganisationen vann emellertid icke riksdagens bifall och frågan har därefter varit föremål för ytterligare utredningar. Med anledning härav har också lönerregleringen för fögderiförvaltningarnas tjänstemän undanskjutits. I avvaktan på en blivande lönerreglering kvarstå nu åtskilliga tjänstemän, vilka redan uppfylla de för erhållande av pension föreskrivna villkor. Att ett sådant förhållande måste från det allmännas synpunkt vara ofördelaktigt, synes riksdagen ligga i öppen dag. Riksdagen anser därför goda skäl tala för att saken så ordnas, att genom en till-

fällig förbättring av pensionsförmånerna för dessa överåriga tjänstemän de må finna med sin fördel förenligt att snart avgå från tjänsten. Under sådana förhållanden har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna pensionsförbättringen betingar, enligt av statskontoret gjord beräkning, högst följande kostnad för år räknat:

pensionsförhöjning för		
10 kronofogdar à 200 kronor	2,000: —	
17 häradsskrivare à 200 kronor	3,400: —	
49 länsmän à 900 kronor	44,100: —	49,500: —

I anledning av riksdagens omförmälda beslut i fråga om extra ålderstillägg åt länsmännen bör pensionsförhöjningen för dessa befattningshavare minskas med 300 kronor till 600 kronor, vadan den angivna totalkostnaden torde böra minskas med 14,700 kronor eller till 34,800 kronor.

Åberopande vad sålunda anförts får riksdagen meddela, att riksdagen medgivit, att kronofogde, häradsskrivare eller länsman, som enligt nu gällande bestämmelser är eller under år 1915 bliver pensionsberättigad, må under villkor, att han under loppet av nämnda år ingiver ansökan om avsked, äga åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande den lön jämte ålderstillägg, han vid avgången från tjänsten uppbär å såväl ordinarie som extra stat.

24:o) I en till riksdagen den 23 sistlidna maj avlåten proposition, nr 117, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, att postmästaren *Brynolf Fredrik Wennqvist* må från och med månaden näst efter den, då avsked från postmästartjänsten beviljas honom, under sin återstående livstid utöver honom tillkommande pensioner från post- och telegrafverken å tillhopa 3,100 kronor, tillika å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 550 kronor.

På de i ovannämnda statsrådsprotokoll anförda skäl har riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag medgivit, att postmästaren *Brynolf Fredrik Wennqvist* må från och med månaden näst efter den, då avsked från postmästartjänsten beviljas honom, under sin

återstående livstid, utöver honom tillkommande pensioner från post- och telegrafverken å tillhopa 3,100 kronor, tillika å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av femhundrafemtio kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen den 6 sistlidna juni avlåten proposition, nr 120, föreslagit riksdagen medgiva, att postexpeditören greve *Gustaf Otto Cronhielm* må från och med månaden näst efter den, då avsked från postexpeditörstjänsten beviljas honom, under sin återstående livstid, med bibehållande av honom såsom f. d. kapten vid Värmlands fältjägarkår tillerkänd pension från arméns pensionskassa jämte fyllnadspension, tillhopa 2,240 kronor, samt utöver honom därjämte tillkommande pension från postverket å 900 kronor, tillika å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 310 kronor.

Riksdagen anser giltiga skäl vara anförda för bifall till ifrågavarande framställning och har förty medgivit, att postexpeditören greve *Gustaf Otto Cronhielm* må från och med månaden näst efter den, då avsked från postexpeditörstjänsten beviljas honom, under sin återstående livstid, med bibehållande av honom såsom f. d. kapten vid Värmlands fältjägarkår tillerkänd pension från arméns pensionskassa jämte fyllnadspension, tillhopa 2,240 kronor, samt utöver honom därjämte tillkommande pension från postverket å 900 kronor, tillika å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 310 kronor.

26:o) I en till riksdagen den 23 maj innevarande år avlåten proposition, nr 94, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av nedannämnda vid statens järnvägsbyggnader anställda personer, nämligen förmännen *Lars Gustaf Johansson Boström*, *Sven Olausson* och *Nils Johan Mattisson*, stenarbetarna *Johan August Andreasson* (eller *Andersson*) *Bolander*, *Per August Andersson* och *Karl Johan Richard Lindqvist* samt arbetarna *Oskar Persson Hultman*, *Karl Bodin Brelin*, *Johannes Sundberg*, *Johan August Johansson*, *Gustaf Karlsson*, *Fredrik August Johansson Hjelte*, *Anders Gustaf Eriksson*, *Karl August Rosén*, *Johan Svensson* och *Olaus Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas eller entledigats från sin anställning vid statens järnvägar — dock icke i något fall för tid före den 1 januari 1914 — under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp av 300 kronor, under villkor emellertid, att, därest pensionstagare framdeles

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.) 4

skulle erhålla anställning mot avlöning av statsmedel, uppgående till ett för envar beräknat årligt medelinkomstbelopp av respektive 1,200 kronor för förman och yrkesarbetare samt 900 kronor för vanlig arbetare eller därutöver, pensionen skall, så länge sistnämnda anställning varar, upphöra att utgå samt att, vid sådan avlönings uppbärande i övrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte avlöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, får riksdagen meddela, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition vunnit riksdagens bifall.

27:o) I punkt 11 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:tt föreslagit riksdagen medgiva, att förre extra provinsialläkaren *Anders Hollierz* må från och med den 1 januari 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,500 kronor.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har riksdagen ansett sig böra bifalla förevarande framställning, och har riksdagen alltså medgivit, att förre extra provinsialläkaren *Anders Hollierz* må från och med den 1 januari 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av ettusenfemhundra kronor.

28:o) I en till riksdagen den 1 maj innevarande år avlåten proposition, nr 69, har Eders Kungl. Maj:tt, under återropande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att, därest läkaren vid Växjö länslasarett, medicine doktorn *Adolf Wilhelm Karström* avgår från nämnda befattning före uppnådda 65 levnadsår, han det oaktat må vara berättigad att, efter uppnående av sagda ålder, erhålla pension enligt bestämmelserna i övrigt i kungörelsen den 13 november 1903 angående rätt till pension för vissa lasarettsläkare, som icke äro delägare i lasarettsläkarnas pensionskassa.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har riksdagen medgivit, att, därest läkaren vid Växjö länslasarett, medicine doktorn *Adolf Wilhelm Karström* avgår från nämnda befattning före uppnådda 65 levnadsår, han det oaktat må vara berättigad att, efter uppnående av sagda ålder, erhålla pension enligt bestämmelserna i övrigt i kungörelsen den 13 november 1903 angående rätt till pension för vissa lasarettsläkare, som icke äro delägare i lasarettsläkarnas pensionskassa.

29:o) I punkt 12 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att uppsyningsmannen vid Växjö hospital Jöns Bengtsson Härds änka *Eva Hård*, född Nylander, må från och med den 1 januari 1914 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har riksdagen medgivit, att uppsyningsmannen vid Växjö hospital Jöns Bengtsson Härds änka *Eva Hård*, född Nylander, må från och med den 1 januari 1914 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

30:o) I punkt 13 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skriv- och räknebiträdet vid meteorologiska centralanstalten *Ernestine Helena Elisabeth Bäckström* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes ifrågavarande anställning upphör, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 800 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har förty medgivit, att skriv- och räknebiträdet vid meteorologiska centralanstalten *Ernestine Helena Elisabeth Bäckström* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes ifrågavarande anställning upphör, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av åttahundra kronor.

31:o) I punkt 14 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att lärarinnan i frisk- och sjukgymnastik vid gymnastiska centralinstitutet *Wendela Lovisa Ulrika Andersson Falck* må från och med månaden näst efter den, varunder hon efter uppnådd ålder av 60 år avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till det belopp, vartill avkortad pension enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension skulle uppgå, därest nämnda lag vore tillämplig å henne.

Riksdagen har med bifall till ifrågavarande framställning medgivit, att lärarinnan i frisk- och sjukgymnastik vid gymnastiska centralinstitutet *Wendela Lovisa Ulrika Andersson Falck* må från och med månaden näst efter den, varunder hon efter uppnådd ålder av 60 år avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten upp-

bära pension till det belopp, vartill avkortad pension enligt lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension skulle uppgå, därest nämnda lag vore tillämplig å henne.

32:o) I punkt 15 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre realläroverket i Göteborg *Ernst Teodor Liljegren* må från och med månaden näst efter den, i vilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp av 500 kronor årligen.

Såsom i åberopade statsrådsprotokollet omförmäles, är frågan om läroverksvaktmästarnas pensionering för närvarande under utredning; och lär något förslag i ämnet icke vara att förvänta vid innevarande riksdag. Riksdagen har emellertid vid olika tillfällen beviljat pension åt vaktmästare vid allmänna läroverk, därvid pensionsbeloppet bestämts till 500 kronor, eller samma belopp, som nu av Eders Kungl. Maj:t föreslagits.

Med hänsyn till de särdeles ömmande omständigheter, som här föreligga, har riksdagen likväl ansett sig böra i detta särskilda fall bevilja en något högre pension; och har riksdagen därvid anslutit sig till det av överstyrelsen föreslagna beloppet, 600 kronor.

Riksdagen har alltså medgivit, att vaktmästaren vid högre realläroverket i Göteborg *Ernst Teodor Liljegren* må från och med månaden näst efter den, i vilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp av sexhundra kronor årligen.

33:o) I en till riksdagen den 12 sistlidna juni avlåten proposition, nr 125, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att lantbruksingenjören *Johannes Emil Berggrens* änka *Anna Cecilia Berggren*, född *Holmström*, samt makarnas barn *Johannes Vilhelm*, *Maria Vilhelmina*, *Anna Margareta*, *Sigrid Emilia* och *Tora Birgitta*, må från allmänna indragningsstaten från och med år 1914 åtnjuta årliga understöd, änkan *Berggren*, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp av 600 kronor samt vart och ett av ovannämnda barn intill uppnådd ålder av 18 år till belopp av 100 kronor.

På grund av den i ärendet förebragta utredningen anser sig riksdagen böra medgiva, att pension beredes änkan *Berggren* och hennes minderåriga barn.

Vad angår pensionsbeloppen, har riksdagen för sin del icke haft

något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i berörda avseende föreslagit. Den pension, som vid bifall till förslaget skulle utgå till änkan Berggren, är visserligen något högre än den, som riksdagen år 1909, på sätt i åberopade statsrådsprotokollet omförmäles, beviljade lantbruksingenjören Floréns änka. Härvid må emellertid erinras, att Berggren tjänstgjort väsentligt längre tid än Florén. Under sådana förhållanden och med hänsyn till boets ekonomiska ställning har riksdagen för sin del ansett sig böra bifalla framställningen.

Riksdagen har alltså medgivit, att lantbruksingenjören Johannes Emil Berggrens änka Anna Cecilia Berggren, född Holmström, samt makarnas barn Johannes Vilhelm, Maria Vilhelmina, Anna Margareta, Sigrid Emilia och Tora Birgitta må från allmänna indragningsstaten från och med år 1914 åtnjuta årliga understöd, änkan Berggren, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, till belopp av sexhundra kronor samt vart och ett av ovannämnda barn intill uppnådd ålder av 18 år till belopp av etthundra kronor.

34:o) I punkt 16 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre tillsyningsmannen vid fiskodlingsanstalten vid Finspång *Nils Jonsson* må från och med den 1 april 1914 under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av 450 kronor.

Av handlingarna i ärendet framgår, att Jonsson, vilken uppnått en ålder av nära 61 år, alltsedan den 20 februari 1896 varit anställd såsom tillsyningsman vid fiskodlingsanstalten vid Finspång, ävensom att berörda anstalt numera blivit nedlagd och Jonsson från och med den 1 april 1914 uppsagd från sin anställning därstädes. Det vill under sådana förhållanden synas riktigt, att Jonsson kommer i åtnjutande av ett årligt understöd av allmänna medel. Beträffande understödets belopp har lantbruksstyrelsen tillstyrkt, att detsamma måtte bestämmas till 600 kronor, varemot Eders Kungl. Maj:t i enlighet med statskontorets hemställan föreslagit detsamma till 450 kronor. Statskontoret har nämligen ansett sig böra utgå därifrån, att om Jonsson med endast 18 tjänstår avgått från ordinarie tjänst med samma avlöning, som han här åtnjuter, pensionen enligt pensionslagens bestämmelser skolat utgöra, efter vederbörlig avjämfning uppåt, 470 kronor och har statskontoret vid sådant förhållande stannat vid ovannämnda belopp, 450 kronor.

Då emellertid anledningen till Jonssons avgång från tjänsten efter 18 års väl vitsordad tjänstgöring ligger uteslutande i det särskilda förhållande, att den ifrågavarande anstalten nedlagts och befattningen

indragits samt Jonsson nu uppnått en sådan ålder, att han svårligen torde kunna erhålla annan anställning, har riksdagen funnit det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet väl knappt tilltaget och i stället ansett skäligt bevilja det av lantbruksstyrelsen föreslagna beloppet, 600 kronor.

Riksdagen har alltså medgivit, att förre tillsyningsmannen vid fiskodlingsanstalten vid Finspång Nils Jonsson må från och med den 1 april 1914 under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av sexhundra kronor.

35:o) I en den 20 mars innevarande år dagtecknad, till riksdagen avlåten proposition, nr 168, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av distriktslantmäterna *Gustav Wilhelm Müntzing*, *Axel Fritiof Berg* och *Johan Oskar Adolf Sohlberg* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 65 års ålder avgår från sin berörda befattning, under sin återstående livstid åtnjuta utöver den pension, vartill han finnes berättigad, en årlig tilläggs-pension från allmänna indragningsstaten å sådant belopp, att tilläggs-pensionen tillsammans med distriktslantmätarpensionen uppgår för Müntzing till 2,080 kronor samt för envar av Berg och Sohlberg till 2,400 kronor för år.

Enligt vad i statsrådsprotokollet omförmäles, genomfördes år 1909 omorganisation av lantmäteristaten i orterna, och började den nya staten att tillämpas från och med 1910 års ingång. Dessförinnan uppburo dåvarande kommissionslantmätare icke någon avlöning av statsmedel, varemot för dem voro inrättade visst antal pensionsrum å 1,600 kronor. Nu ifrågavarande tre distriktslantmätare, vilka den 31 december 1909 utnämndes till innehavande tjänst, äga enligt gällande stat uppbära avkortade pensioner, Berg och Sohlberg med 2,270 kronor och Müntzing med 1,790 kronor.

Då riksdagen anser det ur principiell synpunkt möta starka betänkligheter att utan alldeles särskild anledning bereda Berg och Sohlberg pension till högre belopp än det, som författningsenligt skall utgå, har riksdagen funnit sig böra avslå Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning beträffande Berg och Sohlberg. Däremot har riksdagen bifallit propositionen i vad den avser Müntzing.

36:o) I en till riksdagen den 3 juli 1914 avlåten proposition, nr 197, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kommissionslantmätaren *Magnus Willgott Huss* må från och med månaden näst efter

den, vari avsked från kommissionslantmätartjänsten varder honom beviljat, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 900 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 197.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 17 under tionde huvudtiteln föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte upptagas till 2,220,423 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för år 1915 uppfört anslaget till allmänna indragningsstaten med 2,220,423 kronor, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma utförts med 2,186,923 kronor.

38:o) Beträffande de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, vilka här ovan icke omförmäts, har någon förändring icke blivit ifrågasatt, och har riksdagen beslutit, att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit ifrågasatt, må i 1915 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 27 september 1914.

Med undersåtlig vördnad.

Bilaga A.

Vadstena krigsmanshuskassas beräknade framtida tillgångar och utgifter
i tusental kronor.

Å r	Totala pensions- utbetalningar	Å r l i g a t i l l g å n g a r			
		Nuvarande årligt anslag netto	Nytt årligt anslag	Konsumering av kassans kapital	Kassans återstående kapital
1	2	3	4	5	6
1915	1,585	514	354	717	3,642
1916	1,529	514	354	661	3,108
1917	1,472	514	354	604	2,613
1918	1,412	514	354	544	2,160
1919	1,358	514	354	490	1,746
1920	1,299	514	354	431	1,376
1921	1,244	514	354	376	1,048
1922	1,188	514	354	320	765
1923	1,132	514	354	264	528
1924	1,079	514	354	211	335
1925	1,029	514	354	161	186
1926	978	514	354	110	83
1927	934	514	354	66	20
1928	885	514	354	17	4
1929	837	514	319	4	0
1930	790	514	276	0	0
1931	746	514	232	0	0
1932	701	514	187	0	0
1933	657	514	143	0	0
1934	617	514	103	0	0
1935	577	514	63	0	0
1936	542	514	28	0	0
	Kr. 22,591,000		Kr. 6,307,000: -		

Tabell över anslagen under riksstatens tionde huvudtitel.

Pensionsväsendet.

	Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
A. Civila pensionsväsendet.								
1					1,550,000			
2					35,000			
3					15,000			
4					25,000			
5					6,700			
Barnmorskornas pensionering:								
6			30,000					
7			11,000		41,000			
Handelsflottans pensionsanstalt:								
8			101,000					
9				31,000				
10				31,000	101,000		62,000	
11					144,554			

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.) 5

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
12	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid enskilda läroanstalter, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	68,000	—	—	—
13	Bidrag till dövstumläraernas pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	35,000	—	—	—
	Folkskollärares pensionering:								
14	Bidrag till folkskollärares pensionering	681,892	—	—	—	—	—	—	—
15	Till beredande av understöd åt vissa äldre behövande, med låg pension avgångna folkskollärare och folkskollärarinnor	—	—	36,637	—	—	—	—	—
16	Till extra pensionsavgifter till folkskolläraernas pensionsinrättning, <i>förslagsanslag</i>	—	—	104,000	—	—	—	—	—
17	Bidrag till folkskolläraernas änke- och pupillkassa	73,725	—	—	—	—	—	—	—
18	Till förstärkande av ordinarie anslaget till bidrag till folkskolläraernas änke- och pupillkassa	—	—	2,700	—	755,617	—	143,337	—
19	Till utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	—	—	3,400	—
20	Bidrag till kungl. hovkapellet pensionsinrättning	—	—	—	—	3,000	—	—	—
21	Till bestridande av statsverket på grund av lagen angående olycksfall i arbete åliggande utgifter för livräntor m. m., <i>förslagsanslag</i>	—	—	—	—	5,000	—	—	—
	Säger för civila pensionsväsendet					2,784,871	—	208,737	—
	B. Militära pensionsväsendet.								
	Arméns pensionskassa:								
1	Ersättning för mistade löneinnehållningar	4,640	—	—	—	—	—	—	—
2	Ersättning för nådårs- och begravningshjälpsbesparingar	28,080	—	—	—	—	—	—	—
3	Bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén m. m.	122,190	—	—	—	—	—	—	—
4	Till förstärkande av det i 1914 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	—	—	738	—	—	—	—	—
5	Till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	—	—	3,300,000	—	—	—	—	—
6	Till utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén <i>förslagsanslag</i>	—	—	22,000	—	154,910	—	3,322,738	—

